

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 205/2025 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen transsukupuolisten nuorten ja lasten itsemääräämisoikeuden edistämisestä

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Alviina Alametsän /vihr näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 205/2025 vp:

Aikooko hallitus toteuttaa eduskunnan tahdon ja ryhtyä toimiin lasten ja nuorten itsemääräämisoikeuden edistämiseksi sukupuolen vahvistamisessa?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Sukupuolen vahvistamista koskeva laki tuli voimaan 3.4.2023. Laki mahdollistaa sukupuolen vahvistamisen vain täysi-ikäisille. Lain valmistelun aikana on selvitetty kuitenkin myös sitä, mitä konkreettisia vaikutuksia silloin voimassa olleen lain ikärajalla on alaikäisten henkilöiden asemaan ja heidän perus- ja ihmisoikeuksien toteutumiseen sekä minkälaisia malleja olisi olemassa sukupuolen vahvistamisen sääntelemiseksi alaikäisten osalta. Selvityksen perusteella jatkovalmistelussa olisi vielä tarpeen punnita rinnakkain eri perus- ja ihmisoikeusvelvoitteita ja oikeushyviä sekä selvittää, millaiset mahdolliset sääntelymallit erityisesti ikärajan ja noudatettavan menettelyn suhteen soveltuisivat parhaiten suomalaiseen oikeusjärjestykseen. Selvityksen mukaan juridisen sukupuolen vahvistaminen kytkeytyy monisyisesti perus- ja ihmisoikeusnäkökohtiin ja lukemattomiin arkielämän tilanteisiin. Näiden rajapintojen selvittäminen edellyttää juridisen pohdinnan ja eri alojen tutkimustiedon lisäksi lasten ja nuorten itsensä kuulemista. Tällaiseen laajaan selvitykseen ei tällä hallituskaudella ole ollut mahdollisuutta eikä sellainen myöskään sisälly hallituksen ohjelmaan.

Helsingissä 30.6.2025

Sosiaali- ja terveysministeri Kaisa Juuso